

ІНФОРМАЦІЙНО–ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ївженко Юрій, Олійник Наталія, Мостович Ганна

Відомий американський політолог і педагог Дж. Патрік зазначає, для того щоб учнівська молодь була готова до виконання ролі активних громадян у конституційній демократії, вона повинна оволодіти правовими знаннями та отримати громадянські навички й цінності, необхідні для ефективної участі в громадянському суспільстві [Audigier F. *Concepts de base et competences clesde l'education a la citoyennete democratique, une deuxieme synthese*. Strasbourg: Conseil de Europe, DECS/GTT, 1999. 205 p.]. На переконання американців, демократія у суспільстві є не повністю досягнутою і тому виховання молоді є постійною метою. Цей підхід актуальний для будь-якої демократичної держави, а особливо для України, в якій ще не повністю сформовані демократичні інститути. Вчені М. Бренсон і С. Шехтер запропонували критерії підготовки відповідального громадянина, а саме повага до прав людини, до законів та добровільне їх виконання, гідність та турбота про загальне благо [Гражданское образование: содержание и активные методы обучения / под ред. Н. Воскресенской и С. Шехтера. Москва: Фонд «Сивитас», 2006. 24 с.; Branson M. *The Role of Civic Education. A Forthcoming Education Policy Task Force Position Paper from the Communitarian Network*. California: Center for Civic Education, 1998. 26 p.].

Слід зазначити, правова освіта та виховання є основним аспектом у підготовці молоді. А рівень правової освіченості – одна з провідних характеристик особистості й має певний зміст, наповнений конкретним історичним досвідом. Сьогодні правовою освітою та вихованням займаються багато інституцій (заклади освіти, телебачення, сім'я та інші). Особливе місце у цьому процесі відіграють громадські організації.

Дослідивши діяльність громадських організацій в Україні, можна зазначити, що багато громадських організацій відстоюють права громадян, наприклад: ГО «Територія Успіху», ДЕГО «Флора», Українська Гельсінська спілка з прав людини, Херсонська обласна організація Комітету виборців України, Центр громадської адвокатури, Громадський інформаційно–аналітичний Центр для молоді, Запорізька Обласна Молодіжна Організація Глухих «Наше щасливе життя», Громадська організація «Інсайт», Міжнародний жіночий правозахисний центр «Ла Страда–Україна», Чернівецька обласна громадська організація «Захист», Громадська організація Маю Право, ДООГО «Правозащитный Союз «Допоможемо Дітям», Правозахисний центр «Поступ», Федерації профспілок України. Ми визначили основні напрями роботи таких організацій: поширення інформації про права людини та здійснення правової освіти (просвіти); надання правової допомоги громадянам; вдосконалення законодавства [Мережа активістів правозахисного руху, <http://hr-activists.net/organizations/gromadskii-nformats-ino-anal-tichnii-tsentr-dlya-molod>].

У процесі дослідження ми з'ясували, що громадські організації здійснюють правову освіту за допомогою різних форм і методів роботи. В рамках інформаційно–просвітницької діяльності проводяться акції, круглі столи, семінари, тренінги, конференції, флешмоби, конкурси. Аналіз діяльності громадських організацій показав, що вони розробляють проекти де передбачаються заходи з правової освіти. В Енциклопедії соціальної сфери визначається поняття «проект» як «сукупність скоординованих дій із певними точками відліку та завершення з метою досягнення певних цілей із встановленими строками, витратами й параметрами виконання» [Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І.Д. Звереві. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012, С. 504]. Завдяки діяльності в межах проектів відбувається пошук та концентрація відповідних ресурсів, залучаються до вирішення завдань різні

партнери. Проектна діяльність дає можливість громадянам проявити свою активність, усвідомити відповідальність за спільну справу.

На противагу більшості громадських організацій профспілкові об'єднання проводять заходи з правової освіти постійно. Діють створені профспілками навчальні, культурно–освітні заклади, дослідні та інші організації (Академії праці, соціальних відносин і туризму, навчально–методичні центри Дніпропетровської, Чернігівської областей та інш.). У бюджетах профспілок всіх рівнів передбачаються кошти на проведення профспілкового навчання [Рекомендації Науково–методичної ради ФПУ, <http://lider.fpsu.org.ua/profspilkova-osvita/91-rekomendatsiji-naukovo-metodichnoi-radi-fpu>].

Заслугове на увагу просвітницька діяльність профспілкових організацій ЗВО I–II. Створені ними методичні об'єднання голів профкомів вивчають та поширюють досвід щодо правової освіти студентської молоді, постійно організовуються для викладачів та студентів семінари, тренінги, науково–практичні конференції, соціальні проекти. Наприклад, 26 квітня 2018 р. проведена Всеукраїнська науково–практична конференція «Історія, сучасний стан та перспективи профспілкового руху у світі». Це проект здійснений спільно з Академією праці, соціальних відносин і туризму та дозволив залучити до співпраці представників багатьох профспілок України. На конференції профспілкові лідери, викладачі та студенти поділилися своїм досвідом щодо забезпечення правового захисту працівників та студентів, організації профспілкової освіти, представили дослідження з історії профспілок в Україні, Бельгії, Чехії, Німеччини, Японії та інших країн. За підсумками конференції був виданий збірник виступів [Історія, сучасний стан та перспективи профспілкового руху у світі: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково–практичної конференції, <https://www.socosvita.kiev.ua/node/2078>].

Таким чином, інформаційно–просвітницька діяльність є важливим засобом підвищення підготовки громадських (профспілкових) лідерів та студентської молоді, сприяє інформуванню і просвіти молоді щодо захисту прав людини, налагодженню співпраці між громадськими об'єднаннями, але потребує подальшого аналізу й вдосконалення.